

31.7.2012

HELSINGIN KAUPUNKI
TARKASTUSRAPORTTI
Rakennusviraston erityistarkastus

Tarkastaja Helge Vuoti, JHTT, CIA, CCSA, CISA, CFE
Tarkastusajankohta heinäkuu 2012
Jakelu Helsingin kaupungin rakennusvirasto
Tiedoksi Helsingin kaupungin tarkastusvirasto

31.7.2012

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDON TIIVISTELMÄ	3
2	TARKASTUSTOIMEKSIANTO	5
3	TARKASTUSHAVAINNOT	7
3.1	RAKENNUSVIRASTON RAKENNUTTAJATOIMINTA	7
3.1.1	RAKENNUSVIRASTON ORGANISOINTI JA VASTUUSUHTEET	7
3.1.2	HKR-RAKENNUTTAJAN PROSESSIT, OHJEET JA LOMAKKEISTO	8
3.1.3	HANKKEEN SUUNNITTELU, PROSESSI JA VALVONTA	11
3.2	TARKASTUKSEN KOHTEENA OLLEET URAKAT	14

Julkl 24 § 1 mom. 15, 19 k.

31.7.2012

1 JOHDON TIIVISTELMÄ

Helsingin kaupungin yleisten töiden lautakunta on päättänyt teettää BDO Oy:llä erityistarkastuksen rakennusvirastossa. Tarkastuksessa on selvitetty

- a) kilpailutuksen valmistelu ja periaatteet sekä niiden valvonta
- b) lisä- ja muutostöiden hyväksynnän, niiden laskutuksen, sekä urakoitsijoiden ylitysvaarausten hyväksyntä ja valvonta
- c) tilaajaviraston toimenpiteet ja niiden riittävyys tuottajien valvonnassa.

Tarkastus on rajattu koskemaan 10 hanketta. Näistä viisi hanketta on poliisin esitutkinnan kohteena koskien kyseistä HKR-Rakennuttajan projektinjohtajaa. Viisi muuta hanketta on valittu toimeksiantajan määrittelyn mukaisesti. Pääpaino on yksittäisissä rakennusteknisten töiden lisä- ja muutostöiden tarjouksissa ja tilauksissa.

Pääasialliset havaintomme ja suosituksemme ovat seuraavat:

1. Pidämme kilpailutuksen valmistelua, periaatteita sekä niihin kuuluvaa valvontaa riittävänä sisäisen valvonnan kannalta. Tarkastuksessamme ei ole tullut ilmi viitteitä siihen, että tarjouskilpailutuksessa olisi voitu suosia tiettyjä urakoitsijoita.
2. Pidämme lisä- ja muutostöiden hyväksyntää, niiden laskutusta sekä urakoitsijoiden ylitysvaarausten hyväksyntää ja valvontaa riskialttiina tarkastamiemme tapahtumien ajankohtana vallitsevien käytäntöjen perusteella. Tarkastuksessamme on tullut ilmi seikkoja, joiden perusteella on mahdollista, että
  - o lisä- ja muutostyönä laskutetaan ja hyväksytään perusrakkaan kuuluvaa työtä
  - o lisä- ja muutostyönä laskutetaan ja hyväksytään kokonaan tai osittain tekemättömästä työstä
  - o lisä- ja muutostyön yhteydessä urakoitsija jättää tekemättä (tai tilaaja jättää vaatimatta) kokonaan tai osittain työn yhteydessä syntyneitä hyvitystä siitä, ettei perusrakan vaatimia töitä ole tarvinnut tehdä

Tarkastuksessamme on ilmennyt, että kyseisen projektinjohtajan hankkeissa hänen valmistelemissaan toimistopäällikön lisä- tai muutostyön tilauspäätöksen päätösteksteissä ei ole noudatettu ohjeita ja niiden yhteydessä laadittavassa muutosvarauslaskelmissa on puutteita ja virheitä, esimerkiksi

- ainoastaan alkuperäinen muutostyöpäätös kirjataan päätöstekstiin eikä myöhemmin tehtyjä muutospäätöksiä
- muutosvarauslaskelmien muutosvarausta vastaavaa eurosummaa ei löydy lautakunnan, johtokunnan tai muun vastaavan elimen päätöksistä
- kumulatiivinen käytetty muutosvaraus on virheellinen muutosvarauslaskelmassa ja/tai tilauspäätöksessä